

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

انتشارات خُلق

وابسته به مؤسسه فرهنگی دارالهدی

سرشناسه	: رجائی، محمد.
عنوان و پدیدآور	: صراط مستقیم؛ اثبات امامت در پرتو آیات قرآن کریم: ترجمه المنهج القويم فی إثبات الإمامه من الذکر الحکیم، تألیف محمد رجائی؛ ترجمه گروهی از مترجمان مؤسسه فرهنگی دار الهدی؛ ویراستار ابوالقاسم آرزومندی.
مشخصات نشر	: قم: خلق، ۱۳۸۷.
شابک	: ISBN 978 - 600 - 90654 - 0 - 0
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا.
یادداشت	: کتابنامه به صورت زیرنویس.
عنوان قراردادی	: المنهج القويم فی إثبات الإمامه من الذکر الحکیم، فارسی.
موضوع	: علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق - اثبات خلافت.
موضوع	: امامت - جنبه‌های قرآنی.
موضوع	: امامت.
شناسه افزوده	: آرزومندی، ابوالقاسم.
شناسه افزوده	: مؤسسه فرهنگی دار الهدی.
رده‌بندی کنگره	: BP ۲۲۳ / ر ۳ م ۸۰۴۱۱۳۸۷
رده‌بندی دیویی	: ۲۹۷ / ۴۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۲۹۸۳۵۹

صراط مستقیم

اثبات امامت در پرتو آیات قرآن کریم

آیه الله سید محمد رجائی

ترجمه گروهی از مترجمان

انتشارات خُلق

وابسته به مؤسسه فرهنگی دارالهدی

۱۳۸۸

انتشارات خُلق

وابسته به مؤسسه فرهنگی دارالهدی

کتاب حاضر ترجمه‌ای است از:
المنهج القويم فی اثبات الإمامة من الذكر الحكيم،
السید محمد الرجائی، بهار قلوب، الطبعة الأولى،
۱۳۷۸ هـ ش - ۱۴۲۰ هـ ق

صراط مستقیم

(اثبات امامت در پرتو آیات قرآن کریم)

آية الله سيّد محمد رجائی

ترجمه گروهی از مترجمان

ویراستار: ابوالقاسم آرزومندی

لیتوگرافی و چاپ: قلم

نوبت و سال چاپ: اول، تابستان ۱۳۸۸

شمارگان: ۲۱۰۰ نسخه

قیمت: ۶۲۰۰ تومان

شابک: ۰ - ۰ - ۹۰۶۵۴ - ۶۰۰ - ۹۷۸

حق چاپ محفوظ است

WWW.DARALHODA.COM

مرکز بخش: قم، مخ معلم، معلم ۹، جنب هتل یشرب

تلفن: ۷۸۴۰۷۰۴ - دورنگار: ۷۸۴۰۷۰۳ - همراه: ۳۸۷۲ ۳۵۱ ۰۹۱۲

۱۲
۱۷
۲۵

فهرست مطالب

پیشگفتار

مقدمه

پی‌نوشت‌های مقدمه

فصل اول

تدبر در آیات قرآن زمینه‌ساز رسیدن به اعتقاد صحیح

۲۹	تدبر در آیات قرآن کریم زمینه‌ساز رسیدن به اعتقاد صحیح
۲۹	لزوم تدبر در آیات قرآن
۲۹	مروری بر آیات قرآن کریم
۳۲	یادکرد نکات لازم برای رسیدن به اعتقاد صحیح در باب امامت
۴۷	پی‌نوشت‌های فصل اول

فصل دوم

نیاز مردم به حجّت و حقّ انتخاب

۶۱	نیاز مردم به حجّت و حقّ انتخاب
۶۱	مروری بر آیات قرآن کریم
۶۱	آیه اول
۶۳	آیه دوم

آیه سوّم	۶۵
پی‌نوشت‌های فصل دوّم	۶۷

فصل سوّم

حجّت خداوند در هر عصر

حجّت خداوند در هر عصر	۷۱
مروری بر آیات قرآن کریم	۷۱
آیه اوّل	۷۱
آیه دوّم	۷۲
مراد از «هادی»	۷۳
شیوه‌های هدایت	۷۵
شرایط هادی	۷۹
پاسخ به اشکال مخالفان	۸۱
آیه سوّم	۸۲
سخن ابن کثیر و پاسخ آن	۸۴
آیه چهارم	۸۷
آیه پنجم	۸۸
پی‌نوشت‌های فصل سوّم	۹۱

فصل چهارم

جانشین پیامبر اکرم ﷺ از منظر آیات

جانشین پیامبر اکرم ﷺ از منظر آیات	۹۵
مروری بر آیات قرآن کریم	۹۵
آیه اوّل	۹۶
آیه دوّم	۹۸
پاسخ برخی از اشکالها	۱۰۸
آیه سوّم	۱۱۱
آیه چهارم	۱۱۹
رد سخنان غیرشیعه	۱۲۱

۱۳۶	آیه پنجم
۱۳۹	ردّ ادّعی عالمان اهل سنّت
۱۴۱	آیه ششم
۱۴۵	پی‌نوشت‌های فصل چهارم
فصل پنجم	
ویژگیها و صفات لازم در پیامبر و جانشینان او <small>علیه السلام</small>	
۱۵۵	ویژگیها و صفات لازم در پیامبر و جانشینان او <small>علیه السلام</small>
۱۵۵	ویژگی اوّل: عصمت
۱۶۸	ویژگی دوم: شهادت بر اعمال و رفتار جنّ و انس
۱۶۸	آیه اوّل
۱۷۵	آیه دوّم
۱۷۷	آیه سوّم
۱۸۲	آیه چهارم
۱۸۳	ویژگی سوّم: اعلمیّت
۱۸۵	پی‌نوشت‌های فصل پنجم
فصل ششم	
وجود عینی کتاب الهی در پیامبر و امامان معصوم <small>علیهم السلام</small>	
۱۹۵	وجود عینی کتاب الهی در پیامبر و امامان معصوم <small>علیهم السلام</small>
۱۹۵	مروری بر آیات قرآن کریم
۱۹۵	آیه اوّل
۲۰۰	نقد و بررسی دیدگاه‌های اهل سنّت
۲۰۴	آیه دوّم
۲۱۶	آیه سوّم
۲۱۹	پی‌نوشت‌های فصل ششم
فصل هفتم	
ویژگیهای کتاب خدا و پیامبر و امامان معصوم <small>علیهم السلام</small>	
۲۲۹	ویژگیهای کتاب خدا و وجود آنها در پیامبر و امامان <small>علیهم السلام</small>

صفات و ویژگیهای قرآن کریم	۲۲۹
۱. احسن الحدیث	۲۲۹
۲. آیات	۲۳۰
۳. بشیر و نذیر	۲۳۲
۴. بصائر	۲۳۴
۵. بیّنات	۲۳۵
۶. برهان	۲۳۶
۷. مبارک	۲۳۶
۸. تبیان	۲۳۷
۹. مثنائی (= مکرر)	۲۵۳
۱۰. حبل اللّٰه	۲۵۴
۱۱. حکیم	۲۵۹
۱۲. ذکر، زکری و تذکرة	۲۶۳
۱۳. رحمت	۲۷۱
۱۴. روح	۲۷۴
۱۵. شفاء	۲۷۸
۱۶. صدق و حق	۲۸۱
نقد و بررسی دیدگاههای اهل سنت	۲۸۴
۱۷. صراط مستقیم	۲۹۰
۱۸. عزیز	۲۹۳
۱۹. عظیم	۲۹۴
۲۰. فرقان	۲۹۵
۲۱. قول فصل	۲۹۷
۲۲. قیم	۲۹۸
۲۳. کریم	۲۹۹
۲۴. کلمه	۳۰۰
۲۵. مّهین	۳۰۷

۳۰۸	۲۶ . مجید
۳۰۹	۲۷ . نعمت
۳۱۲	۲۸ . نور
۳۱۳	۲۹ . هادی
۳۱۸	برخی دیگر از صفات و ویژگیهای قرآن کریم
۳۲۳	پی‌نوشت‌های فصل هفتم

فصل هشتم

موضع قرآن در قبال پیامبر و اهل بیت علیهم‌السلام و دشمنانشان

۳۳۹	موضع قرآن در قبال پیامبر و اهل بیت <small>علیهم‌السلام</small> و دشمنانشان
۳۳۹	مقدمه
۳۴۳	قرآن کریم و اهل بیت پیامبر <small>علیهم‌السلام</small>
۳۵۰	۱- آیات مورد اتفاق در باب ستایش اهل بیت پیامبر:
۳۵۱	آیه اوّل: آیه مبارکه تطهیر
۳۵۹	آیه دوّم: آیه مبارکه مباحله
۳۶۲	۲- اهل بیت <small>علیهم‌السلام</small> مصادیق بارز برخی از آیات ستایشگر
۳۶۲	آیه اوّل
۳۶۴	آیه دوّم
۳۶۶	آیه سوم
۳۶۷	۳- آیات ستایشگر غیرصریح اهل بیت و نکوش مخالفان آنان
۳۶۷	آیه اول
۳۶۸	آیه دوم
۳۶۸	آیه سوم
۳۶۹	آیه چهارم
۳۷۰	آیه پنجم
۳۷۰	نکته پایانی
۳۷۳	پی‌نوشت‌های فصل هشتم

فصل نهم

امام زمان علیه السلام تجسم عینی زنده و کامل از آیات قرآن

امام زمان علیه السلام تجسم عینی زنده و کامل از آیات قرآن

۳۷۹

امام زمان علیه السلام تجسم عینی آیات مربوط به اهل بیت علیهم السلام

۳۷۹

ابیاتی از شیخ بهائی رحمته الله علیه در وصف حضرت ولی عصر

۳۸۹

پی‌نوشت‌های فصل نهم

۳۹۳

کتابنامه

۳۹۵

نمایه آیات قرآن کریم

۳۹۷

نمایه اعلام

۴۳۵

پیشگفتار

الحمد لله الذي جعلنا من المتمسكين بولاية المرتضوية،
و الصلاة والسلام على الحقيقة المصطفوية، مبلغ رسالاته، و الصادع بالحق،
محمد و آله الطاهرين، سيما ناموس دهرنا و ولي أمرنا، حجة بن الحسن المهدي
أرواحنا و أرواح من سواه فداءه، و اللعن على أعدائهم أعداء الله إلى يوم لقاء الله

شکلی نیست که مسئله امامت و ولایت اهل بیت علیهم السلام ارتباط مستقیم با توحید و نبوت دارد و اختلاف در این مسئله عظیم به اختلاف در خداپرستی و اعتقاد به نبوت باز می‌گردد. و انکارش به انکار آن دو منتهی می‌شود؛ چنان که سلطان سریر ارتضا، حضرت امام علی بن موسی الرضا علیه السلام، در حدیث «سلسله الذهب» از ذات قدوس حق متعال حکایت فرمود: «كَلِمَةٌ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ حِصْنِي، فَمَنْ دَخَلَ حِصْنِي أَمِنَ [مِنْ] عَذَابِي». آن گاه پس از حرکت مرکب، صدای ملکوتی اش بلند شد: «بِشْرُوطِهَا وَ أَنَا مِنْ شُرُوطِهَا»^(۱)، و جد بزرگوارش، رسول خدا صلی الله علیه و آله، به حضرت امیرمؤمنان علیه السلام فرمود:

وَ الَّذِي بَعَثَنِي بِالْحَقِّ! مَا آمَنَ بِي مَنْ كَفَرَ بِكَ وَ لَا أَقْرَبَ إِلَيَّ مَنْ جَعَلَكَ^(۲)
سوگند به خدایی که مرا به حق برانگیخت، ایمان به من ندارد هر که به تو کفر
ورزد و اقرار به خداوند ندارد آنکه تو را انکار نماید.

۱. بحار الأنوار، ج ۴۹، تاریخ الإمام ابی الحسن الرضا (ع)، باب وروده (ع) بنیسا بور، ح ۴، ص ۱۲۳.

۲. مفاتیح الجنان، زیارت حضرت امیرمؤمنان (ع) در روز غدیر.

بنابراین، روشن شدن این حقیقت با سرنوشت انسان و سعادت یا شقاوت ابدی او گره خورده است، ولی دستهای شیطانی و هواهای نفسانی به کمک لشکریان ابلیس همت بلیغ و سعی بی دریغ در پوشاندن حق و خاموش کردن نور الهی کردند و پرده تزویر بر چهره تابناک دین کشیدند و خلقی کثیر را از صراط مستقیم، منحرف ساختند.

علمای ربّانی و حاملان علوم قرآنی با استعانت از ذات مقدّس خداوند و راهنماییهای حجج الهی علیهم السلام همت گماشتند تا پرده‌های جهل و ابهام آنان را بزدایند و آفتاب حقیقت را به خلق خداوند بنمایند.

پس با آمالی^(۱) خویش در مجالس درس و بحث به طور «کافی»^(۲) و «شافی»^(۳) به «ایضاح»^(۴) حق و «دلایل امامت»^(۵) پرداختند و به «اثبات الهداة»^(۶)، «کشف یقین»^(۷) کردند. در «بحار انوار»^(۸) فرو رفتند و گوهر «احقاق حق»^(۹) به «دلایل صدق»^(۱۰) بیرون کشیدند. آنان با بهره‌مندی از فیوضات فیاض قدیر و نسیم «عبقات»^(۱۱) لطیف خبیر و یاری ضایح «الغدیر»^(۱۲) تا اوج قله‌های «حق الیقین»^(۱۳) صعود کردند تا توانستند «منهجی قویم»^(۱۴) در سایه ذکر حکیم

۱. کلماتی که تا شماره ۱۴ در میان گیومه آمده، اشاره به نام کتابهایی است که عالمان گذشته در اثبات امامت نگاشته‌اند و از آمالی شیخ مفید و شیخ صدوق (قدس سرهما) شروع و به
۲. کتاب حاضر ختم می‌شود. ۳. اصول الکافی، محدث بزرگ کلینی
۴. الشافی، علم الهدی سید مرتضی قدس سره. ۵. الايضاح، فضل بن شاذان قدس سره.
۶. دلایل الإمامة، محمد بن جریر طبری امامی قدس سره.
۷. اثبات الهداة، شیخ حرّ عاملی قدس سره. ۸. بحار الأنوار، علامه مجلسی قدس سره.
۹. احقاق الحق، قاضی نورالله تستری قدس سره.
۱۰. دلایل الصدق، شیخ حسن مظفر قدس سره.
۱۱. عبقات الأنوار، میر حامد حسین قدس سره. ۱۲. الغدیر، علامه امینی قدس سره.
۱۳. حق الیقین، علامه مجلسی، سید عبدالله شبّر قدس سرهما.
۱۴. المنهج القویم، سید محمد رجایی ادام الله عزه.

بگسترند و رهروان «صراط مستقیم» در مسیرش ره پیمایند که راهی است منتهی به حوض کوثر و وعده گاه خاتم رسولان ﷺ با امت اسلام.

از جمله این عالمان، حضرت آیه الله سید محمد رجایی حفظه الله تعالی است که کتاب حاضر موسوم به المنهج القويم فی اثبات الإمامة من الذکر الحکیم را تألیف کرده و در آن به اثبات اوصاف و ویژگیهای خلیفه خدا و رسول ﷺ و تطبیق آن بر ائمه اطهار ﷺ از راه قرآن پرداخته است؛ کتابی در نوع خود کم نظیر، که با براهین محکم و قوی و با تمرکز بر استدلال به آیات قرآن، پس از ذکر و توضیح آیات مربوط به هر بحث، کلام مصحف شریف الهی را شاهد صدق و صحت روایات رسیده از آل الله ﷺ در این موضوع قرار می دهد. خداوند کریم در ظهور موفور السرور سلطان عصر تعجیل فرماید و به دست آن عزیز، جزای خیرش دهد.

مؤسسه فرهنگی دارالهدی در راستای خدمت به ساحت قدس اهل بیت ﷺ به ترجمه کتاب نفیس المنهج القويم اقدام نموده، سعی دارد در عین حفظ اتقان محتوا و مضامین براهین، آن را به قلمی روان و امروزی به خوانندگان محترم تقدیم دارد. چنین مطالب و نگارش آن طبق نظر مؤلف محترم، صورت گرفته و سعی بر آن بوده تا منظور آن بزرگوار را در عبارات ناقص خویش بگنجانیم. برای شیوایی مطالب، از ترجمه تحت اللفظی پرهیز کردیم و هر جا نیاز به توضیح دیدیم، آن را در میان علامت [] قرار دادیم و یا در پاورقی به نام «مترجم» ثبت کردیم و اگر مجبور شدیم در پاره ای از موارد، مضامین را با مختصری تغییر در عبارت بیاوریم پیشاپیش از صاحب این اثر گران سنگ پوزش می طلبیم.

البته هویدا است که این ترجمه خالی از ایراد و نقص نیست. از خوانندگان محترم انتظار داریم ما را در ارائه بهتر آن در چاپهای بعدی یاری دهند.

در پایان از زحمات همه دوستان که در این اثر، ما را یاری دادند مخصوصاً برادر عزیز و گرامی جناب آقای رسول عربان و جناب آقای حسن رجیبیان که نقش بسزایی در ترجمه آن داشتند، تشکر و قدردانی می‌نماییم.

قم، عَشَّ آلِ مُحَمَّدٍ ﷺ

مؤسسه فرهنگی دارالهدی

ذی الحجَّة الحرام ۱۴۲۶ هـ ق